

Na obranu nenarodených stačí zdravý sedliacky rozum a vedecké fakty

Poradňa Alexis vznikla pred deviatimi rokmi. V jej náplni je okrem iného pomáhať ženám s neželaným tehotenstvom a ukazovať, že potrat vôbec nie je jediným riešením. O zápase za nenarodených a jeho krásnych i bolestných stránkach sme hovorili s **Mgr. Petrou Badániovou (31)** a **Mgr. Zuzanou Stohlovou Kiňovou (33)** z tejto neziskovej organizácie.

Zuzana Vandáková

FOTO: Mária Jakušová / Archiv respondentky

Zuzana Stohlová Kiňová

Kam siahajú počiatky Poradne Alexis?

Petra: V roku 2007 spoločnosť Dobrého pastiera z Bratislavy spolu s Centrom pre bioetickú reformu zrealizovalo bilbordovú kampaň proti interrupciám, na slovenské pomery až nezvyčajne priamu. Zároveň však bolo jasné, že nestačí ukázať, prečo je umelý potrat zlé riešenie neželaného tehotenstva, ale že by sme mali pomáhať tým ženám, pre ktoré je potrat akoby jediným riešením, hoci naň vlastne nechcú ísť. S nápadom preto oslovili Fórum života

a tak vznikol projekt *Zachráňme životy*. Pod krídla si ho zobrala Mgr. Mária Demeterová, dnes už dôchodkyňa, ktorá sa oň oduševnene stará až dodnes. V rámci tohto projektu sa zatiaľ narodilo 142 detí. Keďže sa im však ozývalo veľa žien aj s inými starosťami, ktoré potrebovali sociálne poradenstvo či sprevádzanie psychológom počas náročného obdobia, prípadne nejakú informáciu, usmernenie či aspoň povzbudenie, že sa to s dieťaťom bude dať zvládnuť, hoci prišlo do náročnejších podmienok, ako reakcia na to o dva roky

vznikla Poradňa Alexis.

Zuzana: Alexis bola zriadená v roku 2009 ako jeden z projektov konkrétnej pomoci v rámci Fóra života. Poradcovia pôsobiaci v poradni pracovali dobrovoľne, bez nároku na odmenu. Zatiaľ čo spomínaný projekt *Zachráňme životy* je zameraný na poskytovanie finančnej a materiálnej pomoci, Alexis mala ambíciu poskytovať predovšetkým poradenské služby. Ukázalo sa totiž, že financie nie sú jediným problémom, ktorý trápi ženy zaskočené neželaným tehotenstvom.

Ako vyzerá jej úloha v praktickej každodennosti?

Petra: Odpisovanie na maily, telefonáty s klientkami, niekedy osobné poradenstvo. Tehotných žien chodí na osobné poradenstvo málo, skôr sa poradia cez e-mail a telefón. V rámci poradenstva niekedy hľadáme pre klientku materiálnu pomoc od darcov, niekedy ju potrebujeme skontaktovať s iným odborníkom alebo organizáciou. Veľa času zaberie administratíva a množstvo ďalších vecí okrem samotného poradenstva – napríklad spravovanie stránky na sociálnej sieti až po trebárs prednášanie na školách.

Snažíme sa aj písať projekty, aby sme si zabezpečili financie na ďalšie fungovanie. Sú síce ľudia, ktorí nám pomáhajú pravidelným finančným príspevkom, ale tých je máličko, občas sa nájde nejaký sponzor, ale len z týchto darov by poradňa nemala šancu prežiť. Zatiaľ s Božou pomocou

fungujeme, ale bolo by treba zamestnať viac poradkýň a na to prostriedky nemáme. Iba tak by sme si mohli trúfnuť spropagovať poradňu tak masívne, aby sa nemohlo stať, že v našej krajine niektorá žena pôjde na potrat preto, lebo nevedela, že existuje pomoc.

Zuzana: Sme malá organizácia. Máme jednu zamestnankyňu na TPP a jednu paniu na dohodu, ktorá vypomáha pri administratívne. Ja som štatutárka na rodičovskej dovolenke a ak sa vyskytne voľný čas, venujem ho poradni. Sú však aj také dni, keď musím zbalit obe deti a ídeme do kancelárie riešiť urgentné veci. Je to niekedy náročné, ale verím, že tento môj kúsok dobrovoľníckej činnosti má zmysel.

PRACUJEME NA PRO-LIFE PRINCÍPOCH

Máme na Slovensku niečo podobné?

Petra: Ešte existuje Šanca pre nechcených. Založili Hniezda záchrany a prevádzkujú aj ubytovacie zariadenie. Ale Alexis je ako poradňa jediná svojho druhu. Neplánovane tehotnej totiž môže s niektorými problémami pomôcť charita, s inými zariadenia núdzového ubytovania, s niečím psychológ. U nás však klientka nájde viac služieb pod jednou strechou. Je originálna aj v tom, že sa venujeme aj ženám, ktoré už o nenarodené dieťa prišli. Nemusí ísť len o umelý potrat, ale aj o spontánny. A hlavne, pracujeme vyslovene na pro-life princípoch. U nás napríklad žene neodporúčime hormonálnu antikoncepciu, aby sa do budúcnosti vyhla ďalšiemu neplánovanému tehotenstvu, ale odporúčime jej prirodzené metódy plánovania rodičovstva – aj s kontaktom na lektorku, kolegyňu z Fóra života, ktorá poskytuje kurzy aj konzultácie zadarmo. A nikdy nepovažujeme interrupciu za dobré riešenie, aj keby situácia klientky bola akokoľvek komplikovaná. Vždy musí existovať aj lepšie riešenie, a to sa spolu s ňou snažíme hľadať.

S akými prípadmi sa stretávate najčastejšie?

Petra: V poslednom čase sa nám ozýva veľa žien rozhodnutých pre potrat. Už by iba chceli vedieť, kde je to v ich regióne najlacnejšie alebo najkvalitnejšie, prípadne či

sa dá na zákrok objednať aj u nás. Vždy sa snažím vtaihnúť ich ešte do rozhovoru o iných možnostiach či následkoch - ale tam už je to prakticky bez reakcie. Našťastie, väčšina žien sa nám ozýva s tým, že vzhľadom na interrupciu prežívajú vážnu morálnu dilemu. Niekedy sú to dokonca veriace ženy, ktoré zvažujú potrat.

Istá časť prípadov sú mladé dievčatá, ktoré nepoznajú ani základné informácie o svojej plodnosti, ale už intímne žijú, a potom nám píšu s veľkým strachom, že sú asi tehotné. Niekedy sú to až úsmevné situácie, napríklad, keď slečna píše, že včera mala pohlavný styk a dnes ju bolí brucho a hlava, tak je asi tehotná a čo má robiť. Našťastie, u väčšiny týchto dievčat sa tehotenstvo nepotvrdí. Ak áno, je to náročné. Žiaľ, tento rok som riešila viaceré prípady, keď si slečna chcela dieťa nechať, ale rodičia ju k potratu nútili - a nakoniec ten tlak neustála. A veľká skupina je po spontánnom či umelom potrate.

Petra Badániová

AJ BOH REŠEKUJE SLOBODNÚ VÔLU

Čo je v tomto vašom zápase o nenarodených naozaj ťažké... a naopak, čo vás naplňuje radosťou?

Zuzana: Byť pro-life organizáciou nie je moderné a to prináša prekážky, cez ktoré sa musíme prebijať. Či už je to priestor v médiách, podpora našich projektov, prezentácia názorov... Často sa boríme aj s nedostatkom financií. Napriek všetkým starostiam považujem za úžasné alebo priam za zázrak, že Poradňa Alexis v decembri oslávi deväť rokov fungovania. Za to všetko vďačíme nielen obetavým zamestnancom, ale aj ľuďom, ktorí nás podporujú.

Petra: Tie radosnejšie chvíle sú vždy, keď dostanem od klientok dobrú spätnú väzbu. Či už napríklad od panej, ktorá písala, že si ešte v čakárni u lekára čítala mail odo mňa a na potrat nakoniec nešla. Alebo aj od žien po potrate, keď mi povedia, že som asi prvý človek, ktorý porozumel, ako sa cítia. A veľmi ma vždy poteší každý človek, ktorý nám píše, lebo chce nejakej tehotnej pomôcť. Zvlášť, keď je to muž. Ako napríklad chlapec, ktorý chcel vedieť, čo povedať spolužiačke, aby nešla na potrat. Či muž, ktorý sa dozvedel, že kolegova dcéra zvažuje potrat a bol ochotný urobiť

pre ňu čokoľvek potrebné, aby sa dieťa mohlo narodiť. A obrovským povzbudením a zázrakom sú pre mňa manželské páry, ktoré nás kontaktovali s tým, že ak by sme vedeli o mamičke, ktorá by chcela ísť na potrat kvôli postihnutiu dieťaťa, tak oni by si ho osvojili.

Ťažké sú pre mňa všetky situácie, keď cítim veľkú zodpovednosť, ale len málo vecí môžem reálne ovplyvniť. Keď sa dozviem, že nejaká klientka predať len šla na interrupciu a mne ostáva len rešpektovať jej rozhodnutie, lebo aj Boh rešpektuje jej slobodnú vôľu. Trochu podobné je to aj v prípadoch žien, ktoré sa trápia po potrate. Viem, že môžem urobiť niečo pre to, aby sa mali lepšie, ale keď niekto príde o dieťa, to skrátka zanechá trvalú jazvu.

Aké udalosti vám obzvlášť utkveli v pamäti (či srdci)?

Zuzana: Nebolo tých prípadov veľa, ale niektoré mamičky, ktoré som mala v poradenstve, mi po narodení dieťaťa poslali fotku bábätka. Je to zvlášť krásny pocit uvedomiť si, že ste mu pomohli narodiť sa, a zároveň vidieť jeho tvár.

Petra: Pre mňa je úplne výnimočný prípad, keď sa nám ozval otec rodiny v skutočne náročnej situácii, uprostred ktorej zistili ďalšie tehotenstvo. Mamička bola viac-menej rozhodnutá pre potrat.

Ale manžel, hoci sám o sebe napísal, že je úplný ateista, veľmi chcel, aby sa dieťa narodilo a veľmi zaň bojoval. Pre mňa bol úplný zážitok, s akou úctou dokázal písať o hodnote nenarodeného života. V ostrom kontraste s tým sú iné naše prípady - niektoré ženy nám píšu s tým, že sú vo vysokom štádiu tehotenstva a potrebujú sa poradiť, ako sa dieťa zbaviť, keď už im „to“ nechce urobiť lekár. Z toho ma až mrazí. Alebo nedávno jedna klientka, ktorá zistila tehotenstvo v jedenástom týždni a chcela ísť rýchlo na potrat. Vysvetľovala som jej, že v tomto štádiu je to už prakticky hotové dieťaťko. Jej argument na to bol, že okej, ale veď nebude nikomu chýbať, tak čo... Prípady, ktoré si budem ešte dlho pamätať, je veľmi veľa. Napríklad jedna slečna, ktorá sa ozvala už po umelom potrate. K interrupcii ju vtedy veľmi „povzbudzoval“ otec dieťaťa. Zlom uňho nastal, keď bol so svojimi rodičmi (ktorí sú veriaci a o potrate ani netušili) na Pochode za život. Až vtedy si s plnou váhou uvedomil, čo zapríčinil, a svojej - vtedy už bývalej - priateľke sa za to ospravedlnil.

Ako môžu aj ľudia „zvonku“ byť pro-life a zachraňovať životy vo všednom dni?

Zuzana: Spôsobov je viacero. Napríklad, ak sa dostanú s niekým

do diskusie o neželanom tehotenstve/potratoch, mali by byť argumentačne pripravení, aby svojho poslucháča dovedli k tomu, že by sa aspoň začal zamýšľať nad hodnotou ľudského života od počatia. Ak stretnú neželane tehotnú, nemali by sa jej obrátiť chrbtom, ale snažiť sa ju vypočuť a pomôcť spolu nájsť riešenie jej situácie. Ak stretnú kamaráta, ktorý chce opustiť svoju neželane tehotnú priateľku, mali by ho povzbudiť, aby bol zodpovedný nielen za ňu, ale aj za svoje nenarodené dieťa.

Petra: Čím ďalej, tým väčšmi si uvedomujem, v koľkých veciach my kresťania ovplyvňujeme ľudí okolo, tak nepriamo. Nedávno sa mi zverila jedna slobodná mamička, že ju v jej farnosti ľudia vôbec neprijímajú. Ktovie, koľko majú medzi sebou žien, ktoré kedysi boli na potrate, ale nikomu to nepovedali, a tie sú prijaté ako dobré kresťanky. A paradoxne žena, ktorá sa rozhodla dieťa si nechať, hoci je to často doslova hrdinské rozhodnutie, sa zvykne vnímať ako menejcenná. Ako slobodná mamička nesie prakticky celé bremeno starostlivosti o dieťaťko, prijatie neplánovaného dieťaťa jej úplne zmenilo plány so životom na celé roky a ešte ju v tom aj necháme samu. Keď takéto dianie vo farnosti uvidí nejaká, povedzme tehotná birmovankyňa, uverí, že kresťania sú ochotní pomôcť tehotnej, aby si dieťa nechala, ako sme to deklarovali napríklad na poslednom Pochode za život?

Ja snívam o tom, že by sme do budúcnosti mali databázu dobrovoľníkov na rôznych miestach na Slovensku, ktorí by sa dokázali zaviazat praktickou pomocou slobodnej mamičke. A ďalšia vec, že my kresťania stále dávame aj neveriacim náboženské argumenty. V otázke interrupcií je to mimoriadne kontraproduktívne a mimoriadne zbytočné, lebo na obranu nenarodených úplne stačí zdravý sedliacky rozum a vedecké fakty. Ak niekto zistí, že mamička v jeho okolí zvažuje interrupciu, určite je zmysluplnejšie spýtať sa jej či vie, že dieťaťko už vo štvrtom týždni bije srdiečko a už po šiestich vyzerá ako človek, než hovoriť jej, že už má nesmrteľnú dušu a Pánbožko sa určite o ňu postará. A namiesto toho, aby sme ju obvinili z úmyslu vraždy, radšej sa spýtajme, čo konkrétne by potrebovala, aby si dieťa mohla nechať. +